

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 37 (2)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 Maja 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8871

Ing. Jaklin Hans, Wien, Austrija.

Profilni nosač savijen iz jedne metalne lamele, njegovo ukoštenje i spoj sa sudarnim nosačima.

Prijava od 19 septembra 1930.

Važi od 1 jula 1931.

Profilni nosač prema ovom pronašlaku služi ne samo pojedincu za ugrađenje u građevine već i za izvedbu metalnih konstrukcija i građevnih skeleta.

Iz jedne jedine, razmjerno tanke metalne lamele formisan profilni nosač, posjeduje jedan samo iz jednostavne lamele sastojeći se most, koji može biti blago valovitog oblika, u svrhu pojačanja. Flanši sastoje se po cijeloj širini iz dviju metalnih slojeva, među koje se smeste na spojnim tačkama spojni elementi od lima. Pomoću duplih flanša i šlancovanih spojnih elemenata mogu se nepomakljivo spojili sudarajući se nosači u svakom željenom položaju bez upotrebe šarafa i zakovica.

Na meslima, na kojima prolazi previnut most u flanši, nalazi se po jedan pregibak u kojega zahvaća rub lamele. Oba pomoću pregibka spojena šava nosioca, pričvrste se još osim toga svarenjem ili pajnjem. Tačno odstojanje nosača u stropovima i skeletima postigne se pomoću vazda samo po jedan par nosača spajajućih šlapova, na pr. pomoću oblog željeza, koji lučvršće most svakog nosača u stacionitom razmaku od susednog nosača tako, da se na kraju svakog povučnog sida ovijene ušice namjeruju desno i leve na svaki most nosača i se tako u podugalih škuljah mosta sa ušicama sprimu.

Kao izvorni materijal za izradnju nosača služe obično široki željezni traci.

Nacrt prikazuje primjere izvedbenih oblika predmeta pronašlaka.

Fig. 1 je sveopće lice nosača sa valovitim mostom i sa užljebljenim i svarenim

šavovima. Fig. 1a prikazuje neko drugo postrojenje pregibka.

Fig. 2 prikazuje spoj dviju nosača koji se sudaraju pod pravim uglom, i čiji mostovi leže u jednoj ravnici.

Fig. 3 prikazuje spoj dviju, sa flanšima jedan na drugom ležećih nosača i unakrst postavljenim mostovima.

Fig. 4 prikazuje spoj jednog skupa sa podvlakom i na njoj počivajućim gredama.

Fig. 5 prikazuje spojnu tačku nekog krovnog veza u pola i u potpuno montiranom stanju a fig. 6 i 7 spoj na uglu nekog krovnog doksata.

U fig. 8 i 9 predložene izvedbene mogućnosti nosača iz dvaju polovicu.

Most 1 nosača valovito je nabrazao do 80% svoje visine te stvara na mjestu prevoja u flanš neki pregibak 2, u kojem leži rub 3 lima nakon prevoja šupljeg flanša. Ova dva šava nosača svare se električnim ili autogenim postupkom. Odstojanje slijene flanša 4 na strani mosta od s njom paralelne spoljašnje slijene 5 flanša, t. j. visina šupljeg prostora iznaša obično $1\frac{1}{2}$ debljine lamele na pr. čeličnog traka. Time je određena i debljina spojnih elemenata, koji se utaknu prema položaju sudarnog nosača ili uzduž osovine nosača na kraju jednog nosača sa pročeljne strane ili kroz poprečne proreze spoljašnje slijene 5 flanša, bilo poprečno napram uzdužnoj osovini nosača jer se svare, ako je to potrebno. Nekoje moguće spojeve prikazuju fig. 2 do 7.

U svrhu spoja prema fig. 2 urezana su na spoljašnjoj slijeni flanša nosača 6 dva povprečna proreza 8 u razmaku, koji odgovara visini priključnog nosača 7. Kroz proreze 8 probija se po jedno, širini flanša nosača 7 primjereno plosno željezo 9, previne se u uglu sudarnog nosača, te se zatim svari; na odstojeće krakove nataknene nosač 7 sa svojim šupljim flanšima. Sudarna reška također se svari.

Treba li, da se spoje dva unakrst ležeća nosača, kojih flanši leže u palalelnim ravnicama, to će se prorezati po fig. 3 bridovi flanša većeg nosača 10, prikladno u duploj širini priključnog nosača 11. Kroz prorez 12 utakne se jedan lim 13, čiji nastavci 14 proviruju na obim stranama preko flanša nosača 10. Nosač 11 proreže se na bridovima priključnog flanša; u prorez 15 utakne se i svari neki, širini lima 13 primjereno široki lim 16. Ovako pripravljeni nosači 10 i 11 polože se jedan na drugog i pričvrste međusobno prevojem nastavaka 14 preko provirujućih krajeva lima 16, pri čemu se jedan na drugom ležeći šuplji flanši sasma ispune i time osiguraju proti stiskanju. Nakon svarenja sudarnih reška bit će spoj još i nepropustljiv za vodu.

U svrhu spojenja jedne horizontalno položene grede 17 sa podvlakom 18 i njezinim polporama 19, naprave se prema fig. 4 na donjostranom flanšu nosača 17, na spoljašnjem plaštu u razmaku flanša podvlake 18, dva proresa 23; podvlaka 18 proreže se na bridovima flanša. U poprečne prorese 23 nosača 17 zabijena plosna željezo 2 previnu se u pravom uglu a provirujući krakovi protaknu se kroz proreze 21 na bridu flanša podvlake 18 u na pročelju otvoreni šuplji prostor flanša potpore 19. Leži li greda 17 sa svojim krajem na podvlaci 18 bit će za vezu dostašno jedno jedino plosno željezo 22, koje se zabije u poprečni prorez 34 nosača 17 i zatim previne u obliku U.

Na čvoru krovne stolice po fig. 5 proreže se nosač 24, u svrhu utaknjenja flanšnog željeza 25, na bridovima flanša. U svrhu utaknjenja uglastog plosnatog željeza 28 proreže se most nosača 24 paralelno sa uzdužnom osovinom nosača. Nakon utaknjenja plosnog željeza 25 u prorez 29 na bridovima flanša i nakon primjerenog unutarnjeg prevoja obih, preko obih strana flanša provirujućih plosnih željeza i nakon utaknjenja ugla 28 u prorez 30 mosta nosača 24, mogu se za kosi sudarno prerezani nosači 26 i 27 nataknuti sa svojim na pročelju otvorenim flanšima na krakove plosnih željeza 25 i 28 i primaknuti do mesta nosača 24. Na roženici 31 naprave

se na bridovima flanša dva proresa 32, kod koje se protaknu plosna željeza 33, čiji preko flanša nosača 31 na obim stranama provirujući krajevi se previnu u pravom uglu. Time se položi nosač 31 na nosač 24 te se s njim zakvači pomoću prevoja plosnih željeza 33 na unutrašnju stranu flanša nosača 26 i 27. Svarenjem sudarnih reška stvara taj čvor neku nerazriješivu cijelinu.

Mostovi paralelno idućih nosača su n.pr. oni od stupova 26 po fig. 5 u zaželjenom razmaku jedan od drugoga pritvrđeni pomoću oblog željeznog sidra 58; ovi budu sa još neprevijenim koncem, kroz uzdužne škulje u neutralni coni mosta uvećeni u spojnu dvojicu nosača, nakon čega bude i drugi konac sidra previjen u jednu ušicu.

Fig. 6 i 7 prikazuju sjedjenje dviju stupova sa njihovim gornjim okvirima i izlogom grebenice n.pr. na jednom doksatu.

U gore otvorene šuplje flanše uglavnih stupova 40 i 41 utaknu se u pravom uglu dolje previnuti nastavci 42 i 43 odnosno 44 i 45 čvornog lima 46. Kroz obostrane prorese 47 na bridu flanša izloga grebenice 48, protakne se plosno željezo 49; krajevi potonjeg utaknu se nešta u prorez 50 i 51 na šupljem flanšnom bridu u šuplji flanš okvirnih nosača 52 i 53. U na pročelju otvorene šuplje flanše za kosi sudar prireznih okvirnih nosača 52 i 53 utakne se gore i dolje po jedan uglasti lim 54 a zatim se svi djelovi međusobno stisnu, dok pristaju jedan uz drugog. Pri tome dođu okvirni nosači 52 i 53 među dolje previnute nastavke 55 odnosno 56 te se pričvrste prevojom potonjih preko flanša nosača 52, 53 na čvornom limu 46. Naslijednim svarenjem osigura se međusobna veza i njezina nepropusljivost za vodu. Grebenica 57 položi se na izlog 48 i pričvrsti pomoću jednog plosnog željeza, koje se probije kroz jedan poprečni prorez na spoljašnjem plaštu šupljeg flanša nosača 48 a njegovi se krajevi previnu primjerno nagibu grebenice 57.

Po istom principu dozvoljava nosač prema pronalasku i svaki drugi spoj na nekom čeličnom skeletu, na jednostavan i ujedno siguran način.

Naravno, da se nosači sa označenimi šupljimi flanšami lahko izdjeluju na odgovarajući širini izvornog materijala, također sa dva, ili u mostovi ravnicu ili u neutralnoj coni, to jest u mostovi sredini paralelno ka uzdužnoj osi nosača namještene dijelne polovice, dok budu ovakve polovice jedna na drugu svarene. (Fig. 8 i 9).

Priprava nosača, izradnja normiranih spojnih elemenata i montaža skeleta dođe

mnogo jeftinije od zakovanih željeznih konstrukcija jer otpada sasma upotreba šarafa i zakovica. Napram tupo svarenim konstrukcijama je način spajanja prema pronalasku mnogo jeftiniji i prije svega sigurniji, jer se pri ovom načinu spoja ne prenasa djeđovanje sudarnog pritiska pomoću svarnih šavova, već pomoću u šuplje flanše utaknutih spojnih željeza.

K tome dolazi još uštednja na materijalu, jer je nosač prema pronalasku pri jednakoj čvrstoći napram nekom iz punog komada izvaljanom nosaču značno lakši. Tome dosljedna manja težina skeleta opterećuje opet i niže ležeću građevnu konstrukciju pa i temelje mnogo manje, čime se postigne nadalja korist. Prema tome nosač prema pronalasku je koristriji u ekonomičkom pogledu od do sada poznatih.

Pripasovani nosači zaštite se od rde umakanjem u cementnu kašu, zaštitnom bojom, asfaltnim katranom, cinkom ili sl. U šuplje flanše može se još utisnuti cementna kaša. Valoviti oblik mosta spriječava još i puzanje punila duž mosta nosača.

Patentni zahtjevi:

1. Profilni nosač savijen iz jedne metalne lamele, naznačen time, da je proviđen panim mostom i flanšima sa dvostrukim slijenama, među kojim je ispušten šuplji prostor za limene uloške.

2. Nosač po zahtjevu 1, naznačen time, da se nalaze na mostu paralelno sa njegovom visinom valoviti nabori u svrhu pojačanja.

3. Nosač po zahtjevima 1 i 2, naznačen time, da je na prelazu mosta u flanš utisnut neki pregibak, u kojeg zahvaća na most priključujući se rub lamele.

4. Nosač po zahtjevima 1 do 3, naznačen time, da je spojen njegov most sa mostovima susednjih nosača pomoću štапова (58), koji dosiju vazda samo do slijedećeg nosača na taj način, da njihovi prevoji obuhvaćaju most (fig. 5).

5. Nosač po zahtjevima 1 do 4, naznačen time, da je na mjestu sudara sa drugim nosačima prorezan na flanšnim bridovima u širini flanša susjednog nosača (12, 21), u svrhu, da bi se mogli utaknuti spojni elementi od lima (14, 16, 20, 22) u njegov šuplji flanš (fig. 3 i 4).

6. Nosač po zahtjevima 1—4, naznačen time, da je namjestu sudara sa drugim nosačima na spoljašnjoj slijeni flanša i poprečno napram njegovoj uzdužnoj osovini prorezan u širini flanša nosača (8, 23, 24) u svrhu, da bi se mogli u njegov šuplji flanš utaknuti spojni elementi od lima (9, 20, 22, Fig. 2 i 4).

7. Nosač po zahtjevima 1—4, naznačen time, da je namjestu sudara sa drugim nosačima na mostu — (30) u širini flanša priključnog nosača — prorezan u svrhu, da bi se mogli protaknuti spojni elementi od lima (28) kroz njegov most (fig. 5).

8. Nosač po zahtjevima 1—4, naznačen time, da je spojen sa na njega položenim nosačima pomoću jednog lima (46), čiji dolje previjeni nastavci (42—45) zahvaćaju u na pročelju otvorene šuplje flanše, dočim zahvaćaju gore previnuti nastavci (55, 56) preko na limu počivajućih flanša gornjih nosača (fig. 6 i 7).

Fig.1

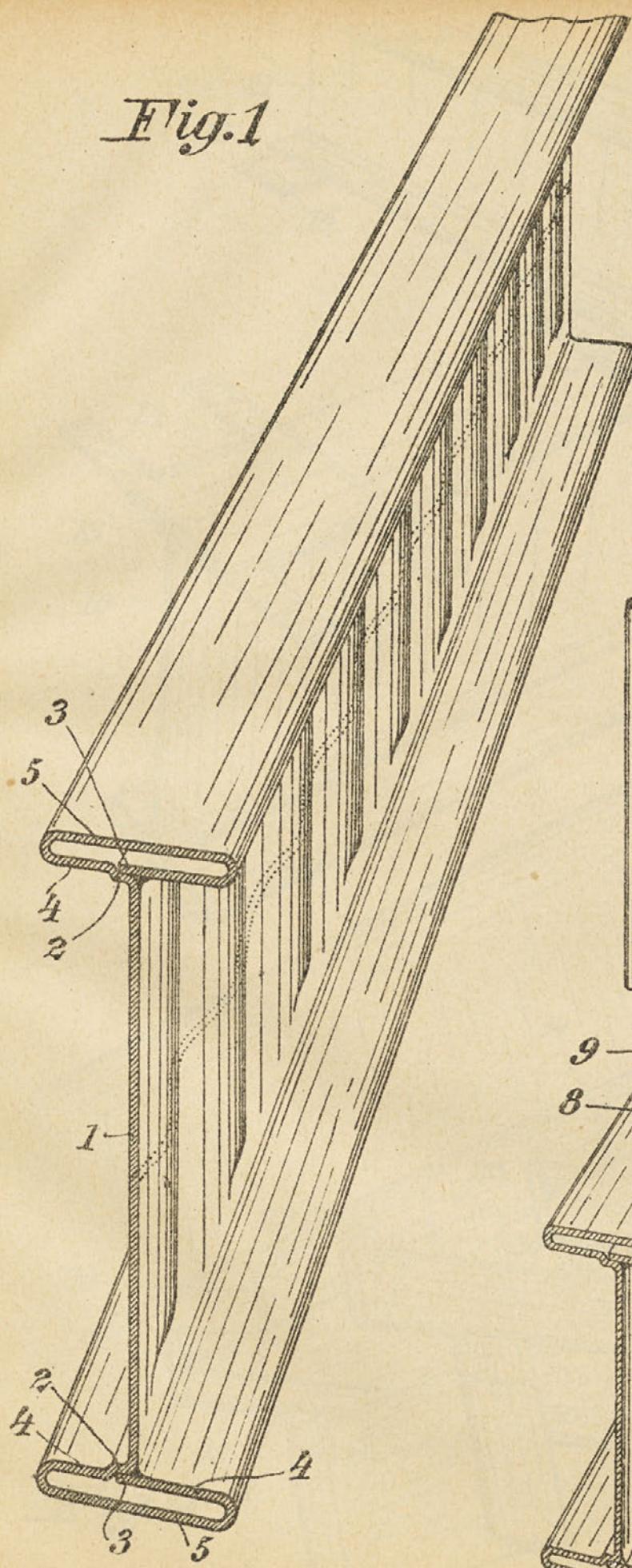

Fig.1a

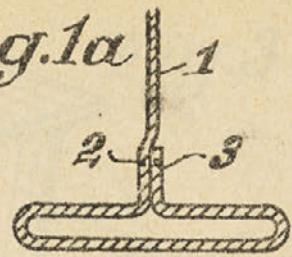

Fig.2

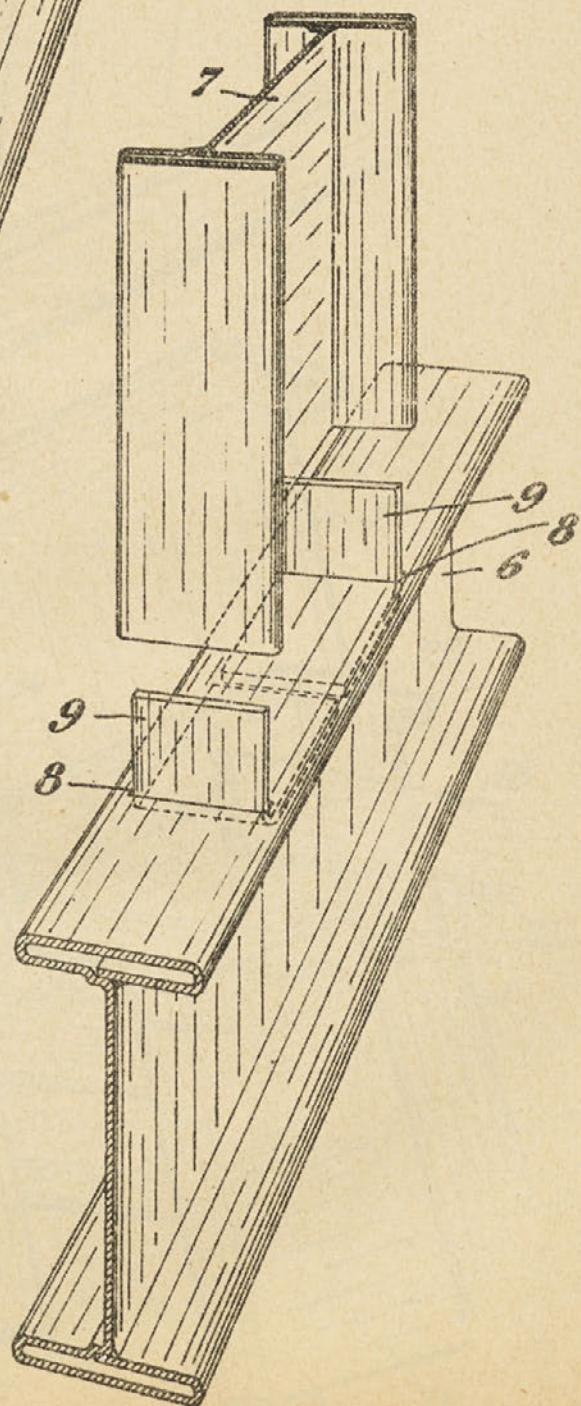

Fig.3

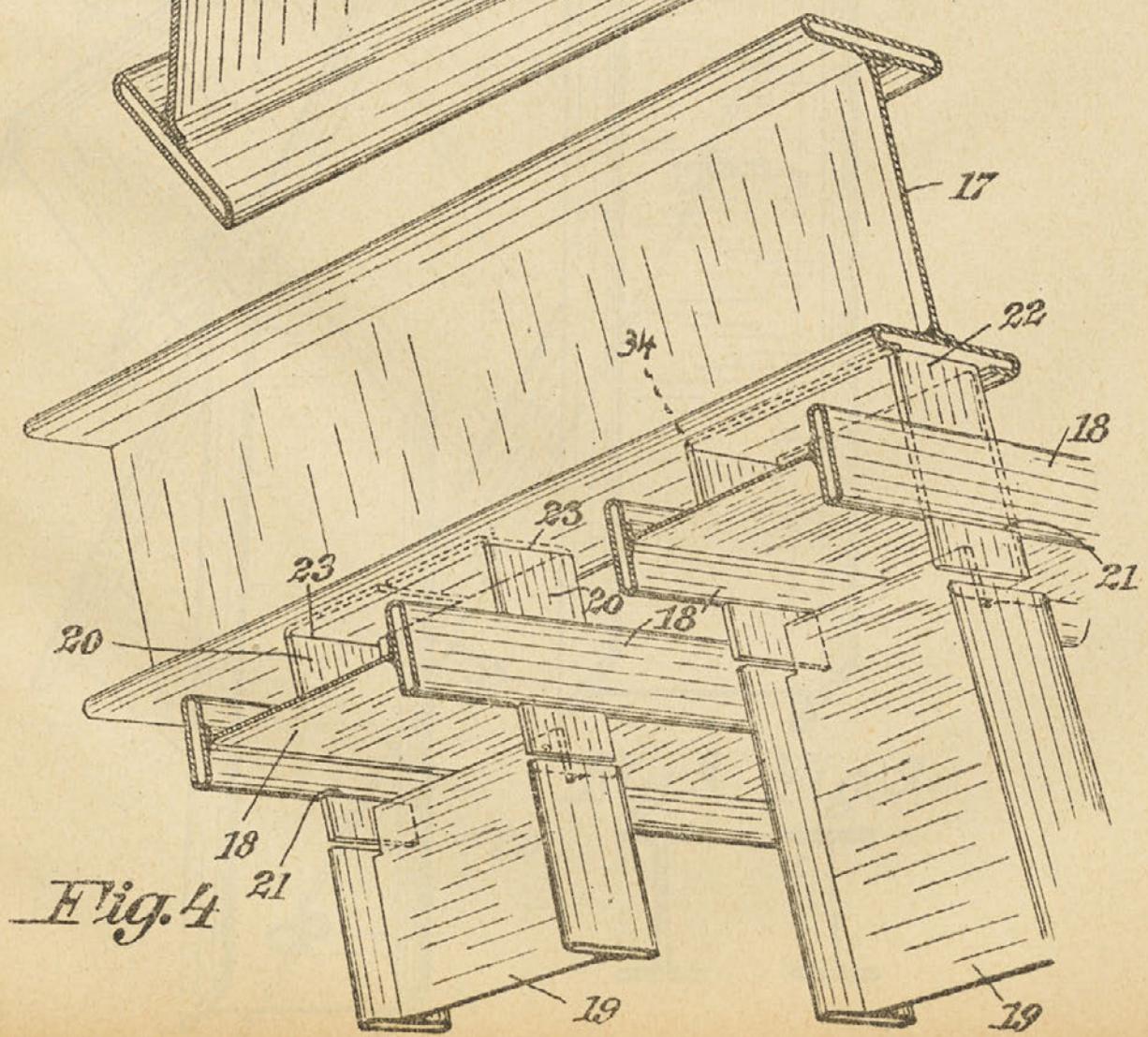
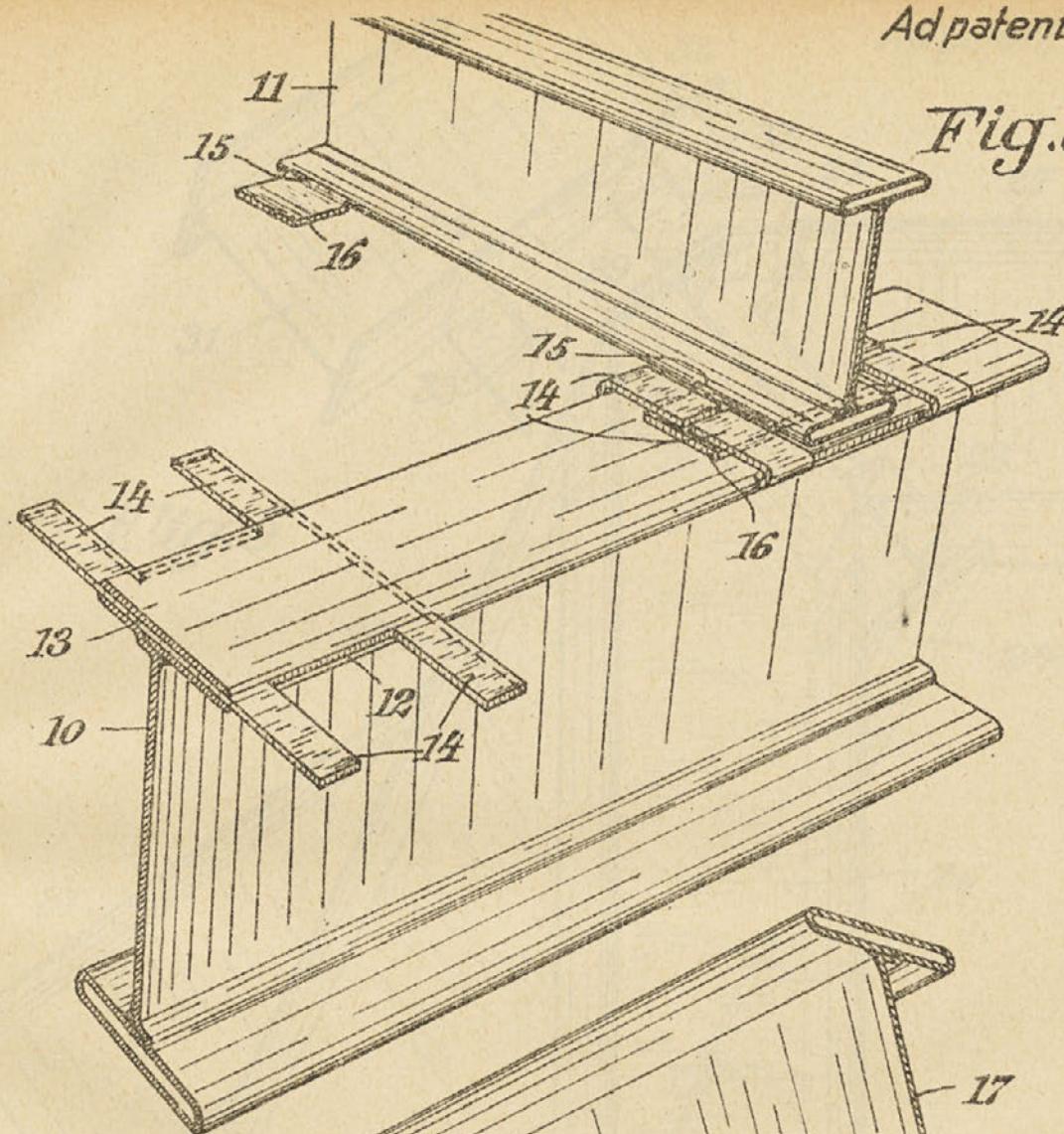
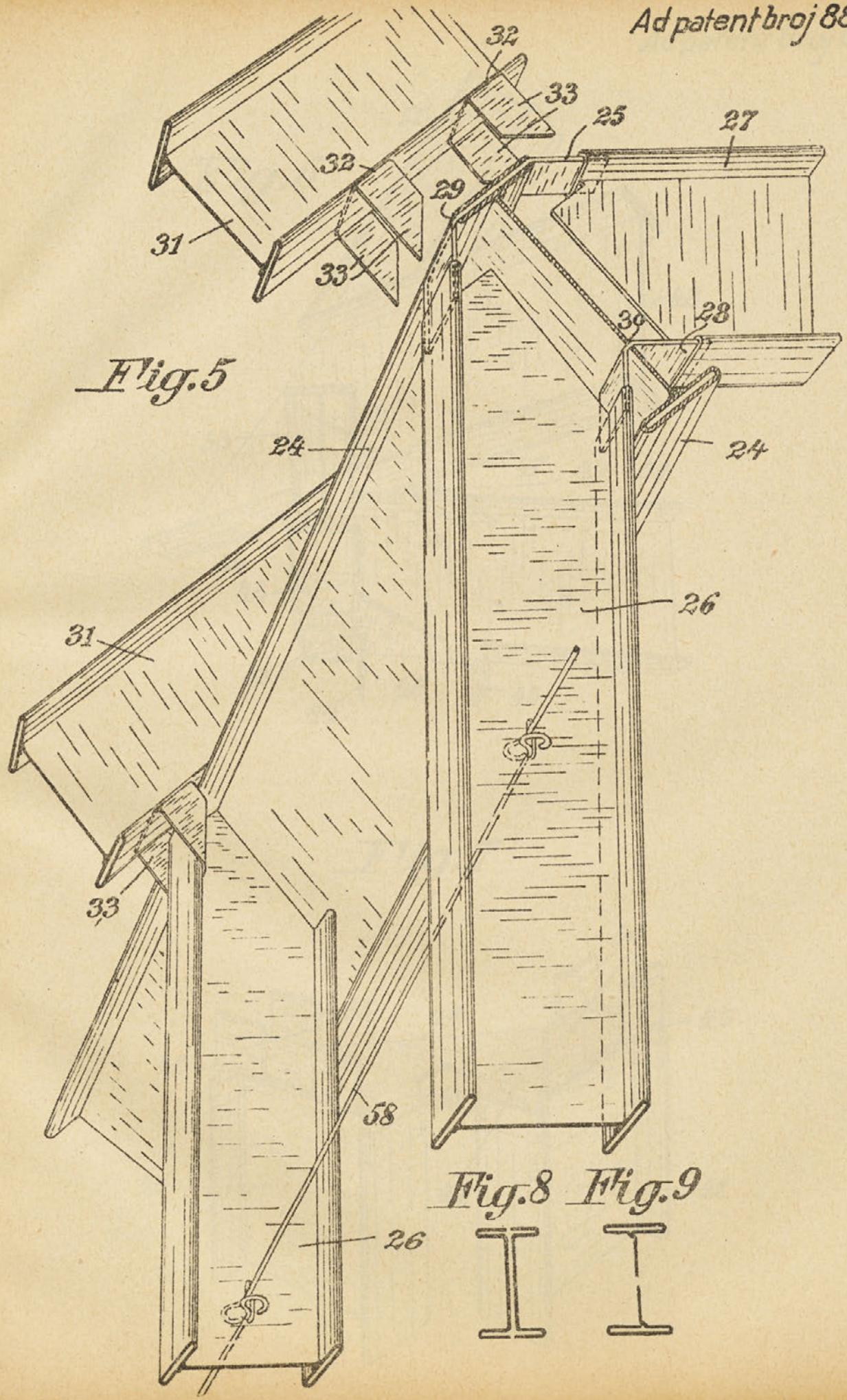

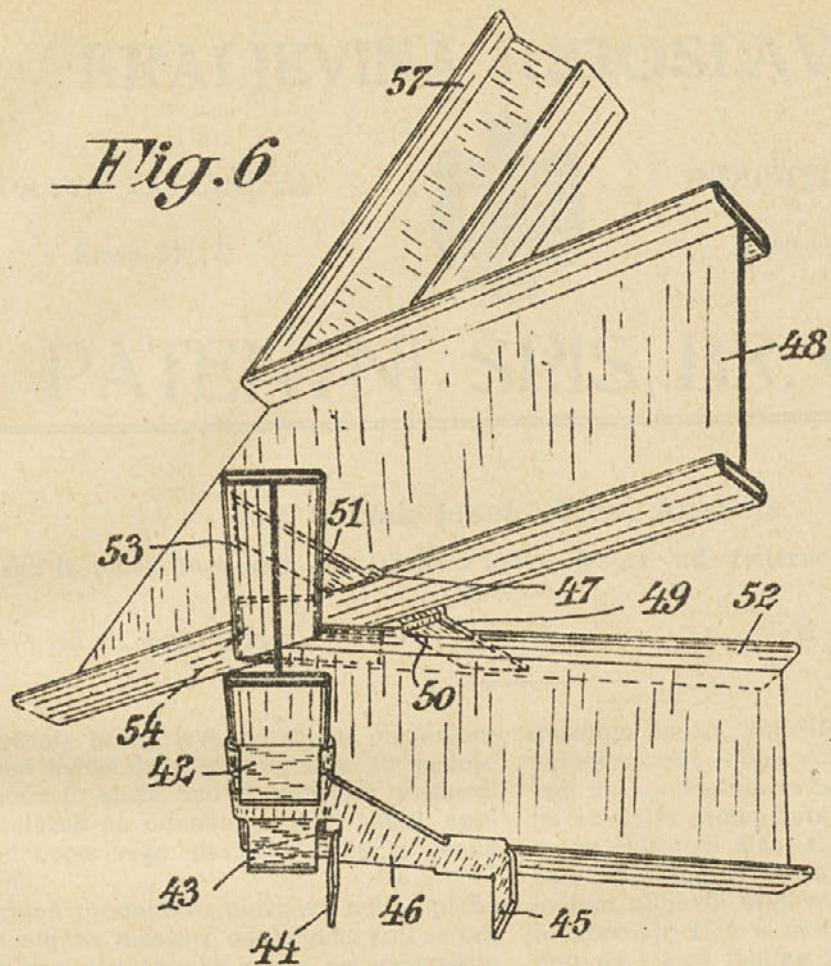
Fig.4

Fig.6

Fig.7

